Lahari Communique

NEWS LETTER FOR PRIVATE CIRCULATION AMONG THE LEGAL FRATERNITY

Volume 17 October-November 2005 Parts 7&8

Justice Sabharwal named CJI

Mr. Justice Yogesh Kumar Sabharwal has been named as the 36th Chief Justice of India. He will succeed incumbent Chief Justice Ramesh Chandra Lahoti who retires on October 31st. Justice Sabharwal will have a tenure as CJI for over 14 months. Born on January 14th, 1942 Sabharwal enrolled as an advocate in Delhi in 1964 and mainly practised on the civil and constitutional side. He was elevated as an Additional Judge of Delhi High Court on November 11, 1986 and became a permanent judge of the same court on April 29, 1987. He became the Chief Justice of Bombay High Court on February 3, 1999. He became a Judge of the Supreme Court on January 28, 2000.

Justice Reveendran Felicitated

On October 17th, AAB had organised a function in Banquet hall at Vidhana Soudha to felicitate Mr. Justice R.V. Raveendran on his being elevated as a Judge of Supreme Court of India. Mr. K.L.Jagadeesh presented a momento of Lord Venkateshwara to Mr. Justice R.V. Raveendran. The function amongst others was attended by Mr. Justice N.K. Sodhi, Chief Justice of High Court of Karnataka.

Know this

The Borrowers Welfare Association, Bangalore filed PIL in the form of WP no. 14087/2005 challenging the appressive, onerous and orbitrary conditions imposed on persons intending to file Appeals before Debt. Recovery Tribunal and has obtained stay of payment of court fee on such appeals operating against Banks and Financial Institutions. This stay order was granted by the division bench of the High Court on 27.6.2005 after hearing the Solicitor General of India.

AAB Elections

Elections for the office bearers of Advocates Association, Bangalore is scheduled to be held on Saturday the March 11, 2006.

Right to Information Act comes into force

The path-breaking Right to information Act (RII), giving legal rights to people to seek information from the government and curb corruption, came into force in the country on wednesday, placing India among the 55 countries to have such a legislation. The Act, passed by Parliament in the last Budget Session and given presidential assent on June 15, is aimed at bringing about transparency and accountability in the working of public authorities.

However, the new law will not be applicable to Jammu & Kashmir. The right to information Act is meant to curb corruption inefficiency in the government service at various levels. The enactment brings with in its fold Central and State Governments, Panchayats, Local bodies and non-governmental organisations receiving grants from government. Under the Act, the authorities are required to respond to queries with in 48 hours, if it is a matter of life and liberty of individuals. The Centre has to appoint a Central Information Commission which will consist of a Chief Information Commissioner and Additional Commissioners, not exceeding 10, as may be deemed necessary. These appointments will be made by the President of India on the recommendation of a committee comprising the Prime Minister as Chairperson, the leader of the opposition in the Loka Sabha and a Union Cabinate Minister to be nominated by the Prime Minister.

Similarly the State Governments will also appoint State Information officers Deterrent penalties have been prescribed for failure to provide Information intime or refusing to accept applications seeking information or for giving incurrect, incomplete or misleading information or destroying information etc.

The Act, however, exempts security and intelligence organisations from its purview. As per the Act, matters relating to security and strategic issues, the intelligence Bureau, Research and Analysis Wing (RAW), Directorate of Revenue Intelligence, Para-millitary forces and other bodies dealing with the country's security will not fall in the Public domain.

The salient features of this legislation are : (a) India is among the 55 countries to have such legislation; (b) Aimed at bringing about transparancy in the working of Public authorities; (c) Not applicable to J & K; (d) Deterrent penalties prescribed for failure to provide information in time and (e) Exempts security and intelligence agencies from the purview of the Act.

The Supreme Court expressed its displeasure over the phased manner in which appointment of High Court Judges to Madras High Court was sought to be done. A bench comprising Chief Justice Y.K. Sabharwal and Mr. Justice C.K. Thakker remarked that "we have sent 17 names, I think they should be appointed together because seniority and various other problems will arise. In principle, all have to be appointed together".

Adjourning the hearing of the case to December 9 the judges said that "Hope by then the necessary steps will be taken". Earlier Seniour Advocates Soli J. Sorabjee and K.K. Venugopal appearing for different Bar Associations objected to the announcement of judges for the High Court in Phased Manner.

Around the Courts

Matrimonial Law

❑ Section 13 (1) (1-b) of the Hindu Marriage Act, 1955. Refusal of the wife to reside with the husband on the ground he has lesser income could be a ground for divorce;

In a decision rendered during the last week of September 2005 the Supreme Court has held that a wife's refusal to reside with a less-earning husband can be sufficient ground for the latter to file a case for divorce against the wife. Abandoning a marriage on monetary grounds alone is not justified. In the case on hand wherin the husband had sought divorce against his wife on the ground of desertion after the wife refused to reside with him on the ground that she was earning income of Rs. 7,000/- p.m. while the husband was earning income of Rs. 1,400/- p.m. The couple had married in 1992, but in 1993, the wife, who was working as a teacher in Bhuj refused to leave her job to join her husband at Mumbai. Interestingly, the wife said she would join him if he starts earning atleast Rs. 5,000/- p.m. Gujarat High Court granted divorce. Wife challenged the order granting divorce before the Supreme Court.

"In this case, it cannot be said that the desertion on the part of the wife was with a reasonable cause. It amounted to willful neglect of the husband by the wife as monetary factor alone could not be considered as a reasonable cause to desert", the court said. The court pulled up the wife, saying there had been no attempt by her to stay with her husband though she knew of his earnings prior to their marriage.

Constitutional Law

❑ Article 31 (c) r/w Article 51 A (g) of the Constitution of India - banning of cow slaughter, upheld;

In a landmark Judgment overruling three previous judgments the Supreme Court put a stamp of approval on the Gujarat

See page ...3

Renuka Prasad Felicitated

In a solemn function held at Townhall, Bangalore, on 1st October 2005 Mr. H.S. Renuka Prasad, Advocate and Notary was felicitated to mark the completion of 50 years of legal profession and social work. The function was inaugurated by Sri V.R. Sudarshan, Chairman, Karnataka Legislative Council. The function was attened by central and State Ministers, Advocates and notaries apart from prominent members of society. Sri Sri Murugharajendra Sharanaru, Bruhanmatha, Chitradurga and Sri Ma. Ni. Pra. Shivarudra mahaswamigalu of Belimatha, Bangalore blessed Mr. Renuka Prasad on the occasion.

Around the Country

❑ On 14.10.2005 Additional Sessions Judge of the Chandigarh Labour Court, Vijay Singh was murdered in the Polo Grounds. Singh was talking over the phone with one of his friends in U.K. when he was attacked with sharp edged weapons.

❑ Embarrassed by a television news Channel's sting operation showing his son Anil Sethi, working as Additional Advocate General of Jammu and Kashmir purportedly discussing bribe-taking, head of the J&K. Accountability Commission Mr. Justice R.P. Sethi asked the police on November 13th, to regester a criminal case against his son. The direction came after a PIL was filed in the State High Court by one Mushtaq Ahmed Ganai accusing the judge's son Anil Sethi of taking Rs. 5 lakh bribe from him in connection with Panchayat Ghar Electrification Project. Mr. Ganai himself is an accused in the scam. Incidentally Justice Sethi is the farmer Chief Justice of High Court of Karnataka. On the instructions of the Deputy Chief Minister Muzaffar Hussain Baig the Additional Advocate General Anil Sethi was removed from his office with immediate effect.

Reservation in Judiciary?

Farmer Deputy Chief Minister Siddaramaiah demanded in a Ahinda Public rally at Bijapur on October 31st reservation in Judiciary for the members of depressed classes. He alledged that several anti-scheduled Caste Judgments have come as a direct result of denial of opertunity to persons hailing from SC/ST communities. "Oppressed classes are not voting machines producing seats of power for the exploiters. Freedom and democracy would be hollow and decorative without social and economic equality", Mr. Siddaramaiah said.

Kolar Diary

❑ On 30.10.2005 a free legal aid cum legal literacy programme was held at Government High School, Doddashivara, Malur taluk by Vivekananda Law College, Bangalore. The programme was inaugurated by Mr. Justice H.Billappa, Judge High Court of Karnataka. Mr. A.J. Sadashiva, farmer Judge of High Court of Karnataka, presided.

❑ Under the joint auspices of Kolar District Legal Services Authority, District Advocate Association, Vasavi Club, Rotary Club and Mahila Samaja High School National Law literacy programme was held at Mahila Samaja High School Premises Kolar on 22.11.05. Mr. Mahipal Desai, Principal District and Sessions Judge, Kolar inaugurated the programme.

❑ On 23.11.05 under the Joint auspices of Kolar District Legal Services Authority, District Advocates Association and Sri Lakshmi Womans Welfare Association (R) Somenahalli National Law literacy Day was celebrated at Guttahalli, Kolar taluk. Mr. Mahipal Desai, Principal, District and Sessions Judge, Kolar inaugurated the programme.

❑ Under the joint auspices of Karnataka Co-operative Milk producers Federation, Bangalore, Kolar District Co-operative Milk Producers Federation, Kolar District Legal Services Authority and District Advocates Association (R) workshop in respect of law relating to women under legal literacy. Programme was held at Sri T. Chennaih Auditorium, Kolar on 27.11.05. Ms. Justice Manjula Chellur, Judge, High Court of Karnataka, inaugurated the programme. Mr. Justice H.N. Nagmohandas, Judge High Court of Karnataka, presided.

❑ It supersedes rules; and whatever is reasonable and just in such cases is likewise legal. *- Sir William Scott*

❑ The ends of criminal justice would be defeated if judgments were to be founded on a partial or speculative presentation of the facts. The very integrity of the judicial system and public confidence in the system depend on full disclosure of all the facts, within the frame work of the rules of evidence.

- Warrew E. Burger

The Constitutional Perspectives of Judicial Reform

- C B Srinivasan, Advocate

from last issue

In between these two cases there was the case in

In Re Mulgaokar

AIR 1978 S.C. 727

The Chief Justice of India felt hurt by a news item in a newspaper that criticized a judgment of the Supreme Court. The Supreme Court found a disparaging remark about it, and an odious comparison of it with the High Courts. Beg C.J. said,

"The article of 21 December 1977, referred to above, ends by attempting to make a distinction between the wonderful performance of the High Court judges and the 'disappointing' record of the Supreme Court. It was suggested there that this was due to the fact that the Supreme Court is 'packed' by the former Prime Minister Mrs. Gandhi, 'with plaint and submissive judges except for a few'.

Questions naturally must arise in the public mind: To what do they become plaint? Is it the dictates or directions of the Executive? When and how have they done so? Had such insinuations any factual basis......... which they, fortunately, do not have......... I would, at any rate, be among those who would say that the sooner this court is wound up better it would be for the country".

V.R. Krishna Iyer J. had among several factors, delineated the grounds:

1. There was need to harmonize constitutional values of fair criticism, and a need for fearless curial process;
2. There was need to avoid confusion between personal protection of a libeled judge and prevention of obstruction of justice.
3. Judges are not to be hypersensitive.
4. Wise economy of use of the contempt power by the court is necessary.
5. After considering the totality of circumstances, if the court considered the attack scurrilous, offensive, intimidatory, or malicious beyond doubt, it may be called in aid.

If in a democratic set up the sovereignty is said to vest in the people, it is really a matter of high altitude pride of Sri Lanka that even during the time of Ramayana, and when Ravana ruled as an unquestioned monarch, there were voices raised against the king.

Both Maricha, Ravana's uncle, and Vibhishana, his own brother, opposed the abduction of Sita, and suggested a peaceful surrender. They asserted.

Sulabhaha Purusha Rajan Sathatham Priyavaadhinaha,

Oh Ravana, psychopaths are easily and at all times readily available.

Apriyasya cha pathyasya Vaktha Shrotha cha Dhurlabha.

But those who speak against, those who listen to what is harsh to their ears are both rare to find.

The need to sow ennobling grace.

Two recent cases have shown a tendency to make personal attacks on top dignitaries. To some crazy minds, lion hunting is a pasttime. In

Re D.C. Saxena

AIR 1996 S.C. 2481

the contemnor attacked the Chief Justice of India. He filed a petition to demand accounts from the ten Prime Minister, for the use of Air Force aircrafts. It was dismissed. He made it a ground to attack the Chief Justice of India. He said,

1. The Chief Justice of India should not have heard the petition;
2. His dismissal of the petition was totally unjust, unfair, arbitrary and unlawful;
3. He sought a declaration that the Chief Justice of India was unfit to hold office.

to be contd...

Imigration Law - UK & India

(from last issue)

Nanda Kishore, Advocate

How does the international law interact with the domestic legal systems? In India and the United Kingdom, international treaty law becomes a part of the domestic law as soon as the treaty is incorporated into domestic law by a deliberate enactment by the domestic legislature, However, in countries such as the United States, once a treaty is ratified in the intenational arena, it automatically becomes a part of the domestic law without the need for further legislation in certain circumstances (see Harris 1991). With regard to the United Kingdom, a special situation arises because it is accepted that European Union law becomes a part of the domestic system without further incorporation required because European Union law has "direct effect" within the country. One may well bear in mind here the fact that international law may affect domestic practices in several indirect ways such as in the form of pressures from the international community, administrative practices that inculcate international norms and judicial practices of drawing inspiration from international law to aid interpretation and evolution of the domestic law.

I would like to conclude this part of the article by pointing out that virtually all states have specified documentary requirements such as possession of a valid passport or visa to control the movements of persons across their borders and as John Torpey (2000) argues it constitutes the part of a process whereby nation states have sought to monopolize the control of the movement of persons.

2. United Kingdom

The United Kingdom has developed a complex body of immigration laws over several decades. Universal international instruments ratified by the U.K., the fact that the U.K.forms part of the European Union and administrative and judicial practices within the country add to the complexity of its immigration law. The following points could be noted about the system currently in force :

- The *basic immigration legislation* in the UK is constituted by the Immigration Act 1971 along with the Immigration Act 1988, the Asylum and Immigration Appeals Act 1993, the Asylum and Immigration Act 1996, the Special Immigration Appeals Commission Act 1997, the Immigration and Asylum Act 1999 and recently, the Nationality, Immigration and Asylum Act 2002. All these enactments (i.e., those parts untouched by successive Acts) operate simultaneously to constitute the framework of basic immigration law as it stands today.
- There is a lot of secondary legislation such as orders and statutory instruments including the Immigration Rules framed under the powers conferred by section 3(2) of the Immigration Act 1971.
- The British Nationality Act 1981 forms the framework for citizenship law in the UK. Citizenship could occur due to birth, descent, registration or naturalization (usually 5 years continuous residence is required).
- Enactments such as the Terrorism Act 2000 and the Anti-Terrorism, Crime and Security Act 2001 form a part of the system since they confer wide powers of arrest and detention of migrants on authorities.
- Under the Immigration Act 1971 only those having the right of abode may enter and leave freely. Right of abode is available mainly to British citizens. Others have to obtain what is called "leave to enter", which may be for a fixed period of time or indefinite. Only if it is for a fixed period of time can conditions such as restrictions on employment be attached. Under the Immigration Rules, visa nationals need to have a visa prior to coming and asking for leave to enter at a port of entry.
- European Union nationals have the right to free movement under European Union law.
- The Immigration Rules form the basis for determining who may enter and who may not. The rules are very detailed and create several categories of persons who may enter the UK subject to fulfilling the conditions laid down under each category. Generally, very few opportunities for employment are available. Persons entering in categories other than those meant for employment are greatly restricted with regard to work.
- If you want to work in the UK, your employer has to obtain a work permit from the authorities, or you should satisfy the criteria to be a Highly Skilled Migrant or you should fall into the other restricted categories under which people are allowed to enter for work.
- Under both the Work Permit scheme as well as the Highly Skilled Migrants Program, indefinite leave can be ultimately granted, leading to citizenship. Persons may also be admitted in certain restricted categories like ministers of religion, domestic servants, etc. These persons may also be ultimately given indefinite leave. But there are some categories such as "Au Pairs", working holidaymakers, seasonal workers, Teacher/Language Assistant in Approved Exchange Scheme, wherein indefinite leave is not possible. Spouses of those admitted for work are generally also permitted to work. Children may also be admitted.
- It is interesting to note that under each category, the Immigration Officer has to be "satisfied" as to whether the conditions have been met or not. What evidence will be enough to satisfy the immigration officer is up to him. Even though the Immigration Rules seek to establish an exhaustive list of categories under which only admission will be granted, the rules themselves can be waived at times and the authorities may grant what is called "exceptional leave to remain or enter" de hors the provisions under the rules (see Seddon 2002). The scope of such exceptional leave to enter is important for us.
- Regarding welfare support, the general rule is that those "subject to immigration control" cannot obtain several forms of welfare support (Immigration and Asylum Act 1999).
- Besides the basic immigration

See Page 4....

Around the Courts

from page....1

Government order banning the slaughter bulls and bullocks in the State. A Seven-Judge Constitution Bench headed by Chief Justice Mr. Justice R.C. Lahoti by a 6-1 majority upheld the validity of the 1994 order of the State Government Banning slaughter of bulls under bullocks over the age of 16 years. This verdict over rules the three earlier Judgments of the five Judge Constitution Bench which had struck down the total ban on the slaughter and holding that the bulls & bullocks remain useful only fill the age of 15 years. By the majority Judgment, the court set aside the 1998 Gujarat High Court verdict which had ruled as unconstitutional the order banning the slaughter of bulls & bullocks on the ground that it imposed unresonable ristriction on the fundamental rights of some petitioners who were in the trade.

The Majority Judges who rendered the Judgment included the Chief Justice Mr. Justice R.C. Lahoti, Mr. Justice B.N. Agarwal, Mr. Justice Arun Kumar, Mr. Justice G.P. Mathur, Mr. Justice C.K. Thakker and Mr. Justice P.K. Balasubramaniyan while the dessenting judgment was rendered by Mr. Justice A.K. Mathur. The State Government's contention that the ban was imposed in Public interest keeping in mind the provisions in Article 31 (c) mandating it to give effect to fundamental duties of citizens enumerated under the Directive Principles of the Constitution which included Article 51A (g) providing that "all should have compassion for living creatures".

Criminal Law

❑ Section 71 (D) of the Karnataka Forest Act. No revision lies;

A full bench of the Karnataka High Court held that there shall be no revision of an order passed by a Sessions Judge with regard to Seizure of vehicle under Section 71 (D) the Karnataka Forest Act. Upholding the validity of this section, the Bench comprising Mr. Justice B. Padmaraj, Mr. Justice Mohan Shanthan Goudar and Mr. Justice V. Jagannathan in their judgement delivered on November 14, held that the High Court cannot exercise its jurisdiction under Section 482 or Section 397 of criminal procedure code. A single judge of the High Court had referred the matter to the full Bench. While answering the legal question also held that in such cases a writ petition under Article, 227 of the constitution could be filed by an aggrived person.

Bharatnatyam recital

6th October 2005 Saw Rangaabhivandanam of Shruti and Smriti at Ravindra Kalakshetra, Bangalore Shruti & Smriti are the beloved daughters of Srimathi and Sri G.K. Bhat, Advocate, High Court of Karnataka.

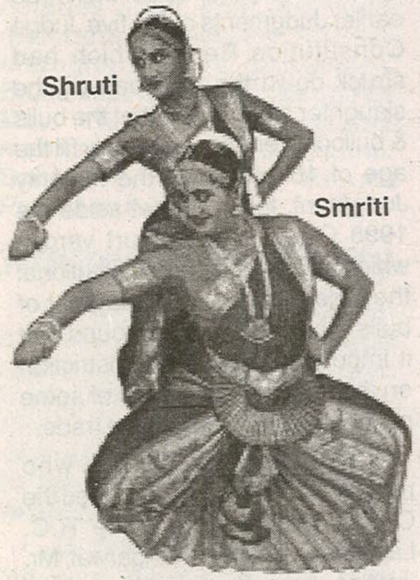

Sri D.B. Chandregowda, Farmer Minister of Law and Parliamentary Affairs, Government of Karnataka innaugurated the function. Smt. Usha Ganesh, IAS, Principal Secretary to Government of Karnataka, Department of Kannada & Culture, Sri Keremane Shambhu Hegde Recipient of National Award & Chairman, Yakshagna Academy and Smt. Padmini Ravi renowned Bharatanatyam Exponent were the guests of honour at the function.

The programme started with Pushpanjali in Rag Saraswathi in Aditalam, continued by Jathiswara in Rag Ragamalika, Mishrachaputala, Devi Stuti in Rag Ranjani, Aditala, Varnam in Rag Kambhodi, Aditala, Padam in Rag Begade, Mishrachapu tala, Bhajan in Rag Dwijawanthi, Aditala and concluded with a fine performance of Thillana in Rag Amruthavarshini in Aditala. The concert was attended by connoisseurs of music and art besides a large number of members from legal fraterhaty. Lahari Advocates Forum congratulates Shruti & Smriti.

Lahari Foundation

During October 2005 the Foundation provided medical assistence of Rs. 2000 to Mr. S. Jayanth, Advocate.

Justice Nayak Elevated

Mr. Justice S.R. Nayak, Judge, High Court of Karnataka is elevated as the Chief Justice of Chattisgarh High Court. Justice Nayak was sworn in as the Chief Justice on 17th November in a function held at Raj Bhavan in Raipur.

Letter to the Editor

Uniforms have class. Whether it is in the Defence or even school children, a uniform dress code elicits instantaneous admiration and a sense of discipline. Most professions have their own identity, established by their unique apparrel.

The Judiciary is one such Institution. The earliest to adopt the concept of uniforms under the British, this black-coat and white-collared-shirt-legacy has stayed on. The neck band thrown in, the Bar and the Bench have acquired a neat, dignified and respected look.

Looking into Court Halls though, one can see Court Officers in colourfully fandied clothes - a sharp contrast to the stark black and white of the Advocates and Presiding Officers. May I therefore suggest to the Chief Justice and the Authorities concerned, the prescription of a dress code for the Bench Clerks and supporting staff of the Judicial Department so as to give them too, a distinguishing mark of their significant status while defining their confirmity to the higher ideal of the Judiciary.

Basavaraju Belavangala
Advocate

Read Communique

Farewell to C J

A farewell function was organised by Karnataka State Bar Council on November 28, 2005 to bid farewell to Mr. Justice M.K. Sodhi who demitted his office as the Chief Justice of High Court of Karnataka State Bar Council Chairman A.R. Patil in his farewell address said that the people of North Karnataka will always remember Justice Sodhi as the one who laid the foundation stones for the two circuit benchs. Mr. Patil also recollected the incident when justice Sodhi received a deligation of lawyers representatives seeking establishment of a High Court Bench in North Karnataka.

Speaking on the occasion justice Sodhi said that "my motto has been work, work and work and my umbilical cord with the Bar and Bench will never snap". Elaborating the theme further justice Sodhi said "I may have made wrong decisions, but none can accuse me of bad intensions". Concluding his speech justice Sodhi remarked "The perfume of Karnataka sandalwood and its history shall always remain with me".

Earlier, the Chief Justice was given farewell by the Karnataka State Legal Services authority of which he was the Patron-in-chief and the Advocates Association, Bangalore.

Imigration Law UK & India

from page....3

legislation (primary and secondary), the citizenship law and the law relating to terrorism, there also exist other laws that relate to citizens and non-citizens such as the law of contract, property law, criminal law and so on which also affect migrant workers.

Several pieces of international law directly and indirectly affect, control, permeate and interact with the immigration law. First among the pieces of international law is the Refugee Convention, which the United Kingdom has ratified and incorporated into its domestic legal system. Rule 328 of the Immigration Rules for example, states that all asylum applications will be determined by the Secretary of State in accordance with the UK's obligations under the Refugee Convention. to be contd...

Justice Padmaraj Acting C J

Mr. Justice B. Padmaraj, the Seniour most Judge, tookover as the acting Chief Justice of Karnataka High Court on November 29, 2005. This followed a Presidential notification in the wake of Justice N.K. Sodhi demitting office as the Chief Justice on November 28, 2005.

News Panorama

❑ Iraqi Lawyer Saadvnal-Janabi, forming group of defence Lawyers representing deposed Iraqi President Saadam Hussein, was abducted and killed in Iraq by unidentified persons during the 3rd week of October 2005.

❑ During October 2005 President George Bush's nominee Ms. Harriet Miers for the post of US Supreme Court Judge had to withdraw her candidature under fire from the republican senators.

Campus Watch

On 19.10.2005 K.L.E. Society's Law College, Bangalore held certificate course and one day seminar on Cyber Laws at the college auditorium. Mr. Sanjay Vir Singh, IPS, DIG Police, Economic offences, COD was the Chief Guest. Mr. Na. Vijay Shankar, E-business and Cyber Law Consultant; Chennai was the guest of honour. The Seminar was presided over by Mr. Prabhuling K. Navadgi, Advocate.

Miscellany

Under the auspices of Uttara Kannada Backward Classes Forum (R) one Day Seminar on reservations - internal reservations was held at Vinayaka auditorium, Hotel Samrat, Sirsi on October 8th 2005. A large number of Advocates from Bangalore, Shimoga, Sagar, Sorab, Hosanagar, Sirsi, Bhatkal, Honnavar and Kumta participated in the Seminar.

Obituary

We report, with regret, that :

❑ On 5.10.2005 S. Shivaram (70), Advocate, passed away at Bangalore.

On 21.10.2005 M.S. Belliappa (64), Advocate passed away at Bangalore. He was one of the Vice-Presidents of Karnataka Hockey Association.

On 9.11.2005 Ganesh Taampi (UT), Advocate, passed away at Bangalore.

Published by: Lahari Advocates Forum, No. 2980, "Laxmideep", 17th Cross K. R. Road, BSK II Stage, Bangalore - 560070 and Printed at : Parimala Mudranalaya, 142/29, 10th Main Road, Srinagar, Bangalore 50. Editor : K. Suryanarayana Rao.

ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಸಂಪುಟ ೬ ಶ್ರೀ ಪಾರ್ಥಿವನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ, ಮಾಸ : ಭಾದ್ರಪದ–ಆಶ್ವಯುಜ–ಕಾರ್ತೀಕ ಸಂಚಿಕೆ ೭,೮

ವಿಶ್ವಾಸ–ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳ ತಾಣ

ಇದನ್ನು Misplaced mercy, ಅಂದರೆ 'ಅಪಾತ್ರ ಅನುಕಂಪ' ಎನ್ನದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲ!

ಆಗಸ್ಟ್೧೭ ರಂದು ಮುಂಬೈನ ಪ್ರಧಾನ ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದ ಆರ್.ಆರ್. ವಾಚ್ಛಾ ಆದೇಶವೊಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶೆ. ಡಾ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ರಾವ್ ಅವರನ್ನು ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ರೂಮ್ ನಂಬರ್ ೩೨ ರಿಂದ ರೂಮ್ ನಂಬರ್ ೨ಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೂಮ್ ನಂಬರ್ ೩೨ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು. ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಸಾವು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂದಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ಆಲಿಸಿ ತೀರ್ಪು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಾವ್, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರೂಮ್ ನಂಬರ್ ೨ ರಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿವಿವಾದದಂತಹ ಸಿವಿಲ್ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಆಲಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೇ.

ಅದು ನಡೆದಿದ್ದು ೧೯೯೨ ರಲ್ಲಿ. ೩೪ ವರ್ಷದ ಸುರೇಶ್ ವಾನ್ಸ್ ಮುಂಬೈನ ಮೋತಿಭಾಯಿ ಛಾಲ್‌ನ ನಿವಾಸಿ. ನೆರೆಯ್ಲೇ ಇದ್ದ ೧೪ ವರ್ಷದ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳೊಬ್ಬಳು ಮನೆಗೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಅಷ್ಟೋ–ಇಷ್ಟೋ ದುಡಿಯುವ ಮೂಲಕ ಬಡವರಾದ ಅಮ್ಮ–ಅಪ್ಪನ ಬೆಂಗಾವಲಿಗೆ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಸಂಸಾರ ನೌಕೆ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಶಾಲೆ ಮರೆತು ಮುಸುರೆ ತಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯೂ ಇತ್ತು. ಇಂತಹ ಅಮಾಯಕಿಯನ್ನೂ ಬಿಡದ ಸುರೇಶ್ ವಾನ್ಸೆ ಅತ್ಯಾಚಾರವೆಸಗಿದ. ವಿವಾಹವಾಗವ ಭರವಸೆ ನೀಡಿ ಆಕೆಯ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಿದ. ಆದರೆ ಆಕೆ ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದ್ದಳು. ತಿಂಗಳುಗಳುರುಳಿದಂತೆ ಅದು ನೋಡುವವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರಿಸತೊಡಗಿತು. ಚಿಂತಿತಳಾದ ಆಕೆ ಅಪ್ಪ–ಅಮ್ಮನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು. ವಿವಾಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪದೊಂದಿಗೆ ಸುರೇಶ್ ವಾನ್ಸೆಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಅದಾಗಲೇ ವಿವಾಹಿತನಾಗಿದ್ದ ವಾನ್ಸೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ. ಗಾಡಿ ಎಳೆದು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಆಕೆಯ ಅಪ್ಪ ೧೯೯೨, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೭ ರಂದು ಮುಂಬೈನ ಸಮತಾನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ದೂರು ನೀಡಿದರು. ನ್ಯಾಯ ಬೇಡಿದರು. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಿತು. ಆಕೆಯ ವಯೋಮಾನವನ್ನು ೧೪ ರಿಂದ ೧೫ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವುದು, ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿರುವುದು ದೃಢಪಟ್ಟಿತು. ವಾನ್ಸೆ ತನ್ನ ಪಾಪದ ಕೂಸನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಆದರೆ ಆಕೆಯ ಜೀವಕ್ಕೇ ಕುತ್ತಾಗಬಹುದು ಎಂದ ವೈದ್ಯರು ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ೧೯೯೩ ರಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಹೆಣ್ಣುಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮನೀಡಿದಳು.

ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಈಗ ೧೨ ವರ್ಷ. ಸಿಂಧುದುರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಅಜ್ಜಿ ಜೊತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇತ್ತ ೧೯೯೨ ರಲ್ಲೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಟಕಟೆಯೇರಿದ ಪ್ರಕರಣ ಮೊನ್ನೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೧ ರಂದು ಅಂತಿಮ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಡಾ. ಲಕ್ಷ್ಮೀರಾವ್ ನ್ಯಾಯಾದಾನ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ವಾದ–ಪ್ರತಿವಾದವನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ಅವರು ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪು ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ದೂರು ನೀಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೆದರುವಂಥದ್ದಾಗಿತ್ತು! 'ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ ಆಕೆಗೆ ೨೫ ಸಾವಿರ ಹಾಗೂ ಪಾಪದ ಕೂಸಿಗೆ ೨೫ ಸಾವಿರದಂತೆ ಒಟ್ಟು ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕು' ಎಂದು ಆದೇಶ ನೀಡಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಾವ್, ಮರುದಿನ ಕೋರ್ಟ್ ಕಲಾಪ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವವರೆಗೂ ವಾನ್ಸೆಗೆ ಕಸ್ಟಡಿ ವಿಧಿಸಿದರು. ಅಂದರೆ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನ ಜೈಲು! ಅದೇ ದಿನ ೫ ಸಾವಿರ ರೂ. ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ವಾನ್ಸೆ, ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯಂತೆ ೭ ವರ್ಷ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ಅನುಭವಿಸುವ ಬದಲು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಮೋತಿಭಾಯಿ ಛಾಲ್‌ಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. 'ಆರೋಪಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳಿವೆ. ವಯೋವೃದ್ಧತಾಯಿ ಇದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಇಡಿ ಕುಟುಂಬವೇ ಆತನನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ' ಎಂದು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಾವ್ ತಾವು ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಸಮರ್ಥನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ!!

(೨ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ)

ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದ ಒಡೆದ ಹಡಗುಗಳ ಕತೆ–ವ್ಯಥೆ!

ಮದುವೆ, ಕುಟುಂಬ ಜೀವನ ಎನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಪ ಪಡೆದವಲ್ಲ. ಆದಿಮಾನವನಾಗಿ 'ಗುಹ'ಸ್ಥನಾಗಿದ್ದಾಗಿನಿಂದ 'ಗೃಹ'ಸ್ಥನಾಗಿ ನಾಗರೀಕ ಮಾನವನಾಗುವವರೆಗಿನ ಬಹುದೀರ್ಘ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಸಂಘರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾರತೀಯರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ ಇರಲಿ, ಮತವಿರಲಿ ವಿವಾಹ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಗಂಡು ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಕೂಡಿ ಒಂದೆಡೆ ವಾಸಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ವಂಶವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಬಂಧವಲ್ಲ; ಬದಲಿಗೆ ವಿವಾಹ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕಾರ, ಪವಿತ್ರವಾದ ಬಂಧ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿಯೂ ಅದೊಂದು ಪವಿತ್ರ ಅನುಬಂಧ. ವಿವಾಹ ಬಂಧವು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮುಂದು ಬೀಳಬಾರದು, ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಎನ್ನುವ ಸಂಬಂಧವು (ಸಹಧರ್ಮ) ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಥಗಳಾಚೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಮತ, ಧರ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೂ ಸಾರುವ ಸಿದ್ಧಾಂತ; ಅದು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಕಾಣುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ.

ಪ್ರಪಂಚದ ಬಹುತೇಕ ದೇಶಗಳಂತೆ ಭಾರತವೂ ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಮಹಿಳೆಗೂ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು ಭಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯೂ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪುರುಷರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಲ್ಲಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಈ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಭಾರತದಂತಹ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು (Conservafive) ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸಿರುವುದು ನಿಜ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕಲಹಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಮದುವೆಯ ಮೂಲಕ ಗೂಡು ಸೇರಿದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಗೂಡುಬಿಟ್ಟು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅಗಲಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಹಾರಿಬರುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಗೆ ಸುಖಾಂತ ಹಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಗಂಡ–ಹೆಂಡಿರನ್ನು ಒಂದು 'ಗೂಡು'ವಂತೆ ಮಾಡುವ 'ಸಂಧಾನ' (conciliation) ಮಾರ್ಗವೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ 'ಸಂಧಾನ' ಕಾರರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ರಾಮರಾವ್ ಅವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದಾಗ.

ಸೂ.ರಾ. : ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ 'ಸಂಧಾನ' ಕಲಾಪದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು?

ರಾಮರಾವ್ : ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಧಾನಕಾರರದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರ. ಅರ್ಜಿದಾರರು/ಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿಸಿ (One to One) ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರ ಸಮಕ್ಷಮ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆತುರ ಪಟ್ಟು, ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಯಾರೊಬ್ಬರು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸಿ ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ರಾಜಿ, ಸಂಧಾನ ಸೂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು, ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದಂತೆ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಮದುವೆ ಮುರಿದು ಬೀಳದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕ್ಷಕಿರಣ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವುದು. ಇಬ್ಬರ ಮನ ಒಲಿಸುವುದು. ಸಂಧಾನ ಕಾರರ ಕೆಲಸ. ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೂ.ರಾ.: ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತಮಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ದಿನನಿತ್ಯ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆ?

ರಾಮರಾವ್ : ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಸಾಕ್ಷಿ' ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಶುರುವಾಗುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಶದಲ್ಲಾದರೂ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯಬಹುದು. 'ಸಂಧಾನ'ಕ್ಕಾಗಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ೨೦ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಮ್ಮ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಸೂ.ರಾ.: ಎಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು?

ರಾಮರಾವ್ : ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕಿರುಕುಳ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸಾಚಾರ, ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವು, ಕುಡಿತದ ದುಶ್ಚಟ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ನ್ಯಾಯಿಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕರಣ, ಜೀವನಾಂಶ, ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇಧನ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹೊಣೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವಾಸಿಯಾಗದ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಪತಿ/ ಪತ್ನಿ, ಬುದ್ಧಿಭ್ರಮಣೆ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಹೀನತೆ, ಸನ್ಯಾಸತ್ವಕ್ಕೆ ಗಂಡ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿ ಮೊರೆ ಹೋದಂತ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚ್ಛೇದನ ಕೋರಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಾಖಲಾಗುತ್ತವೆ.

ಸೂ.ರಾ.: ನಾವು ೨೧ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿರಿಸಿದ್ದು ಪುರುಷ/ ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು 'ರಫ್'ಯಾಕೆ? ಕಾರಣವೇನಿರಬಹುದು?

ರಾಮರಾವ್ : ಮನುಷ್ಯರ ನೂರೆಂಟು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ನಡುವೆ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ 'ಮದುವೆ' ಅನ್ನುವ ಸಂಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹಗುರವಾಗಿ ವಿವೇಚನಾ ರಹಿತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದೇ ಮಾಡರ್ನೈಸ್ ಆಗುವುದೆಂದರೆ 'ಪೂರ್ವ' ಪರ ಯೋಚಿಸದೆ ವೆಸ್ಟ್ರನೈಸ್ ಆಗುವುದು ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸದೆ ಕೋಪ ತಾಪಗಳ ಕೈಗೆ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರಸಲು ಹೊರಟು ಬರುವುದು. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಿರಿಯರ ಹಿತವಚನಗಳು, ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳು ಈಗಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ತಿದ್ದುವ ವೃದ್ಧ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರು ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಗಂಡ–ಹೆಂಡಿರ' ನಡುವೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿರಬೇಕಾದ ಮಕ್ಕಳು ಬೇಬಿ ಸೆಂಟರಿನಲ್ಲೋ ದೂರದ ಯಾವುದೋ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಶಾಲೆಯಲ್ಲೋ ನೆಲೆಯಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯ ನಡುವಣ ಕಂದಕಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತವೆ. ಮುಂದೆ ದಾರಿಕಾಣದಂತಾಗಿ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ.

ಸೂರಾ. ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡು ಅನ್ನುವ ಗಾದೆ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತುತ?

ರಾಮರಾವ್ : ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲು. ಮಗಳ ಮದುವೆಯಾದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕೈಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕನ್ಯಾಪಿತೃಗಳು ನೀಡುವುದು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ, ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಸರವನ್ನು ಪೋಣಿಸುವ 'ಇನ್ ಲಾ'ಗಳು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ. ಆದಷ್ಟು

ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದ ಒಡೆದ ಹಡಗುಗಳ ಕತೆ-ವ್ಯಥೆ!

ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದುದು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾದ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳ ಆಮಿಷಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ಸೂ.ರಾ.: ಇದುವರೆವಿಗೂ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಸಂಧಾನ ಕೂಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ ಸಫಲವಾದವುಗಳು ಎಷ್ಟು?

ರಾಮರಾವ್: ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು 'ಸಂದಾನ' ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು ೨೫೦ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರನ್ನು ರಾಜಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಜೀವನಾನುಭವ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಓದು, ಅನುಭವ, ವಕೀಲನಾಗಿ ಪಡೆದ ಕಾನೂನು ಜ್ಞಾನ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬಳಸಿ, ಸಮಾಧಾನ, ಬೇಧ, ಬೆದರಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಒಡ್ಡಿ ದಾರಿತಪ್ಪಿದ ಕುಟುಂಬಗಳ ಹಳಿಯ ಮೇಲೆ ಬರಲು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಜೊತೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಉಳಿದ ಸಂದಾನ ಕಾರರೂ ಅಷ್ಟೇ.

ಸೂ.ರಾ.: ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಫೈಲಿಂಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಪೋಸಲ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ?

ರಾಮರಾವ್ : ನಗರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಬಹುಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಐದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವವು ಮೂರು ಮಾತ್ರ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೆಲಸದ ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚೇ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಲೋಕ ಅದಾಲತ್ತುಗಳಿಗೂ ಪ್ರತಿಬಾರಿ ನೂರಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಶೇ. ೩೫ ರಿಂದ ೪೦ ರವರೆಗೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗವೂ ಸಹ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಸೂ.ರಾ.: ಸಂಧಾನಕಾರರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯಾಜ್ಯ'ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ.

ರಾಮರಾವ್: ಅಸಲು ಈ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಆದಷ್ಟು ಕೋರ್ಟು – ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತಬಾರದು. ಗಂಡ– ಹೆಂಡತಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲೇ ನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡಾಗ ತಂದೆ– ತಾಯಿಗಳು– ಬಂಧುಮಿತ್ರರು ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಹಿತವಚನ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೇವಲ ಮದುವೆಗೆ ಬಂದು ಹೋದರೆ ಸಾಲದು. ಮಹಿಳೆಯ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡೇ ಆಕೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗದಂತೆ 'ಕೌನ್ಸೆಲಿಂಗ್'ಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು ಈ ಮಧ್ಯೆ ವಿವೇಚನಾ ರಹಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೋಗಕ್ಕೂ ಮದ್ದು ಎನ್ನುವಂತೆ ಪೋಲೀಸರು ಬಳಸುವ (ಉದಾ: ೪೯೮ಎ) ಕ್ರಮಗಳು 'ಸೂಕ್ಷ್ಮ' ವಾದ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ನಡುವಿನ ಬಿರುಕನ್ನು 'ಜಟಿಲ' ಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಸಂಯಮದಿಂದ ಬಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತೆ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅತ್ಯಂತ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸೂಕ್ತಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಕ್ಷಿದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಡೆದ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾಡುವ ಅವರ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ತರುವ ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ವಕೀಲರು ಮೆರೆಯಬೇಕು. ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಶಯ.

ಸೂ.ರಾ.: ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಲಾಪ ಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಜಾತ್ರೆಯ ವಾತಾವರಣದಿಂದ, ಕೌ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಚೇರಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಪ್ರಶಾಂತ ವಾದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆ.ಜಿ.ಐ.ಡಿ.ಡಿ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡ?

ರಾಮರಾವ್: ಈಗಾಗಲೇ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಳು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವ ಸೂಚನೆಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಯೂ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದೇ. ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದಂತ ಜಾಗ.

ಸೂ.ರಾ.: ಕಾನೂನು ಮಿತ್ರ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಒಳಗದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿರುವ ತಾವು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯಾಜ್ಯ' ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿಕಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ, ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳ ಕಾಲಂ ಏಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಾರದು?

ರಾಮರಾವ್: ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಸೂಕತ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಸಲಹೆಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಲಹರಿಯ ಕಮ್ಯೂನಿಕ್– ಸಂವಾದದ ಓದುಗರ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ರಾಮರಾಯರಿಗೆ ಶುಭಕೋರೋಣ.

–ಸೂತ್ರದಾರ ರಾಮಯ್ಯ

ವಿಶ್ವಾಸ–ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳ ತಾಣ

(೧ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಇದೊಂದೇ ಗೋಳಿನ ಕಥೆಯಲ್ಲ.

ಮುಂಬೈನ ಕಂಜುರ್ ಮಾರ್ಗ್‌ನಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳಿದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ. ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವಿಧವೆಯೂ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ. ನೆರೆಯಲ್ಲೇ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಪರಮ್‌ರಾಮ್ ಸರಣೆ ೨೦೦೧, ಜೂನ್ ೧೮ ರಂದು ಟ್ಯೂಶನ್ ಮುಗಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ ಆ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯ ೧೬ ವರ್ಷದ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಮಗಳನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ಪುಣೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದಿದ್ದ. ಬೇನಾಮಿ ಹೆಸರ್ಲಿ ಲಾಡ್ಜ್‌ನಲ್ಲಿ ರೂಮೊಂದನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಆತ, ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ, ಬಾಯಿ ತೆರೆಯದಂತೆ ಮಾಡಿ ಆಕೆಯನ್ನು ರೇಪ್ ಮಾಡಿ, ವಿವಾಹವಾಗುವ ಹುಸಿ ಭರವಸೆ ನೀಡಿ ಮುಂಬೈಗೆ ವಾಪಸ್ ಕರೆತಂದಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅಪರಾಧ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂತು. ೨೦೦೧ ರಲ್ಲೇ ಬಂಧಿತನಾದ ಸರಣೆ, ೪೫ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ.

ಮೊನ್ನೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೬ ರಂದು ಆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣದ ಅಂತಿಮ ವಿಚಾರಣೆಯೂ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅಂದು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದವರು ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲ– ಅದೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಾವ್! ಈ ಬಾರಿ ಏಳು ವರ್ಷ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಾವ್, ''ಹತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವ ಅಮಾಯಕಿಗೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂ. ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು'' ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಮೂರು ವರ್ಷದ 'ಪರೀಕ್ಷಣೆ' (probation) ಮೇಲೆ ಸರಣೆಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ''ಈ ಮೂರು ವರ್ಷದ probation ವೇಳೆ ಸರಣೆ ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಅತ್ಯಾಚಾರದಂತಹ ತಪ್ಪೆಸಗಿದರೆ, ಅಮಾಯಕಿಯನ್ನು ಬೆದರಿಸಿದರೆ ''ಮಾತ್ರ'' ೭ ವರ್ಷ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಶಿಕ್ಷೆ ಕಡಿತಕ್ಕೆ (Diminished sentence) ಕಾರಣವೇನು ಗೊತ್ತೆ? 'ಮಾನವೀಯತೆ'! ''ಸರಣೆ ಅತ್ಯಾಚಾರವೆಸಗಿರುವುದು ಅನುಮಾನಕ್ಕೆಡೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ವಿವಾಹಿತನಾಗಿರುವ ಸರಣೆಗೆ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿವೆ. ವಯೋ ವೃದ್ಧ ಅಪ್ಪ– ಅಮ್ಮಂದಿರಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅಪ್ಪ ಕುರುಡ. ಮನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಲ್ಲ ಸರಣೆಯ ಮೇಲಿರುವುದರಿಂದ 'ಮಾನವೀಯತೆ'ಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆತನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ'' ಎಂದು ಲಕ್ಷ್ಮೀರಾವ್ ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂತಹ ಸಾಧನೆಯ ನಂತರ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮದನ್ ಗೋಪಾಲ್ ಕಕ್ಕಡ್ V/S ನವಲ್ ದುಬೆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 'ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರವೆಸಗುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೩೭೬ ರ ಪ್ರಕಾರ ''ನ್ಯಾಯದಾನದ ಖಡ್ಗ''ವನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ 'ನಾಗರೀಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೆಡುಕಾಗಿರುವ ಕಾಮಪಿಶಾಚಿ ಕ್ರೂರಿಗಳಿಗೆ ನಿಷ್ಕರುಣೆಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಬೇಕು' ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೇನಾಗಿದೆ? ಇದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯದಾನ ಅನ್ನುತ್ತಾರಾ? ಇಂತಹ ತೀರ್ಪು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ ಹಾಕಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ? ಪರಮ್‌ರಾಮ್ ಸರಣೆ ಮತ್ತು ಸುರೇಶ್ ವಾನ್ಸೆ ಅವರ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದನ್ನು 'ಮಾನವೀಯತೆ' ಅನ್ನುವುದಾದರೆ, ''ಪ್ರತಿಬಾರಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದಾಗಲೂ ಕೋರ್ಟ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನಗೆ ನ್ಯಾಯ 'ಮಾತ್ರ' ಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೂ ದೊರೆತ್ತಿದ್ದಾರೂ ಏನು? ಸರಣೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ನಿತ್ಯವೂ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ'' ಎಂದು ಹತಾಳೆ, ನಿರಾಸೆ, ಅಸಹಾಯಕತೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಗೆ ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಂತ್ವನ ಹೇಳುತ್ತದೆ? ಹೊಸ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ, ಅವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಪು ನೀಡುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಾವ್ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪು ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯಾದೀತೆ? ಒಂದು ವೇಳೆ, ಆ ತೀರ್ಪನ್ನು ಸಮಾಜ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ?

ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ೭ ವರ್ಷ ಜೈಲು ಹಾಗೂ ಸಾಮೂಹಿಕ ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಕಸ್ಟೋಡಿಯಲ್ ರೇಪ್ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಂತಹ ಹೀನ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ೧೦ ವರ್ಷ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಯನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ, ಇಂತಹ ಕನಿಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷೆ (Mandatory minimum punishment) ಯನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಸೂಕ್ತ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸುರೇಶ್ ವಾನ್ಸೆ ಮತ್ತು ಪರಮ್‌ರಾಮ್ ಸರಣೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾಫಿ ಮಾಡಿ 'ಪರೀಕ್ಷಣೆ' ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಾಗ 'ಇಡೀ ಕುಟುಂಬವೇ ಆತನನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದೆ. ದುಡಿದು ತರುವ ಏಕೈಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆತ ಮಾತ್ರ' ಎಂದು ನೀಡಿರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾದೀತೆ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಸಬೂಬನ್ನೇ ಮಾದರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದರೆ, 'ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ನಂಬಿ ಕುಳಿತವರಿದ್ದರೆ ನೀವೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ರೇಪ್ ಮಾಡಬಹುದು' ಎಂದಾಯಿತಲ್ಲವೆ? ನಂತರ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೊಳಗಾದವರೆದುರೇ ರಾಜಾರೋಷವಾಗಿ ಓಡಾಡಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಸರಣೆ ಮತ್ತು ಸುರೇಶ್ ವಾನ್ಸೆಗೆ ನೀಡಿದ್ದು ಇಂತಹ 'ಪರ್ಮಿಟ್ಟ'ನ್ನೇ ಅಲ್ಲವೆ? ಹೀಗೆ ಮಾನವೀಯ ಔದಾರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್‌ಗಳಿಗೆ ತೋರುತ್ತಿರುವುದು, 'ಅಪಾತ್ರ ಅನುಕಂಪ' (Misplaced mercy) ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಂಗ Retributive theory (ಹಮ್ಮುರಾಬಿ ಶಾಸನ– ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಣ್ಣು) ಗೆ ಬದಲಾಗಿ Deterrent ಅಂದರೆ Preventive theory (ಸಾರ್ವಜನಿಕರೆದುರು ಶಿಕ್ಷೆ – ಆ ಮೂಲಕ ಉಳಿದವರಿಗೊಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ– ಸಂದೇಶ), Reformative theory (ಅಪರಾಧಿಯ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ, ಮನಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ) ತತ್ವವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅತ್ಯಾಚಾರದಂತಹ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಪರಾಧವೆಸಗಿದವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಮೇಲಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದವನಿಗಿಂತ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದವರನ್ನೇ ಕೀಳಾಗಿ ಕಾಣುವ ಸಮಾಜ ನಮ್ಮದು. ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮರೆತು 'ಶೀಲಗೆಟ್ಟವಳು' ಎಂದು ನೋಡುವ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇಂತಹ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದರೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವ, ದೂರು ನೀಡುವ ಧೈರ್ಯವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೋರ್ಟ್ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿ ನ್ಯಾಯಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಶ್ವಾಸದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ''ಅತ್ಯಾಚಾರವೆಸಗಿದ ಮಾನವ ಜತೆ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸು ಎಂದು ಇಮ್ರಾನಾಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ, ಗುಡಿಯಾಳ ಮನದಲ್ಲೇನಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮೊದಲನೇ ಗಂಡನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗು'' ಎಂದು ಷರಿಯಾ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಷರಿಯತ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬೇರು ಬಿಡುತ್ತಿರುವ Parallel Courtಗಳು ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಆತಂಕದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಅರ್ಜಿಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮುಸ್ಲಿಂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾನೂನು ಮಂಡಳಿ ಹಾಗೂ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಷರಿಯಾ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ನೋಟಿಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿನಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನೀಡಿರುವ ತೀರ್ಪುಗಳು ಷರಿಯಾ ಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ನಕ್ಸಲೀಯರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ 'ಪ್ರಜಾಕೋರ್ಟ್' (Kangaroo court?) ಗಳಂತೆಯೇ ಪರಿಹಾಸ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಇಂದು ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಿವಿ ಹಿಡಿದು ತಿರುವುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅತ್ಯಂತ ಭ್ರಷ್ಟಾತಿಭ್ರಷ್ಟನೂ ಬೆದರುವುದೂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಗಷ್ಟೇ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸುತ್ತಲೂ ಆವರಿಸಿರುವ ಸಮಾಜಘಾತುಕಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಾವೇನಾದರೂ ರಕ್ಷಣೆ ಬಯಸುವುದಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ. ನಾವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ವಿಶ್ವಾಸ– ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಗಂಟುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೂತಿಡುವುದೊಂದು ಬಾಕಿ, ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುಸಿದು ಹೋಗದಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದ ಮೇಲೆ ಯಾರೋ ಬರೆ ಎಳೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದ ಇಡಗಂಟು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಭದ್ರವಾಗಿರಲಿ!

(ಆಧಾರ)

ನಗೆಹನಿ

ಸೂಕ್ಷ್ಮ

ಪೇರೆಂಟ್ಸ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿಯ ತಾಯಿ ಅವಳ ಕ್ಲಾಸ್ ಟೀಚರ್ ಜತೆ ಹೇಳಿದಳು: ''ನನ್ನ ಮಗಳು ಮೀನಾಕ್ಷಿ ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಮೃದು.''

''ಹೌದು, ನಾನೂ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ'' ಎಂದು ಟೀಚರ್ ದನಿಗೂಡಿಸಿದರು.

ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಮೀನಾಕ್ಷಿಯ ತಾಯಿ ಹೇಳಿದಳು: ''ನನ್ನ ಮಗಳೇನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರೋ ಹುಡುಗಿಗೋ, ಹುಡುಗನಿಗೋ ಹೊಡೆಯಿರಿ.
ಇವಳು ಸರಿಹೋಗ್ತಾಳೆ!''

ನಾನಲ್ಲ!

ಸಂತಾ ಸಿಂಗ್ ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಸಿಹಿನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಂತಾ ಸಿಂಗ್‌ನ ಫೋನ್‌ನಿಂದ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಬಂತಾ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ''ಸಂತಾ! ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಹತ್ತಿರದ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಹೆಣವೊಂದು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದೆ. ಪೊಲೀಸರು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನಷ್ಟೇ ಎತ್ತರ, ದಪ್ಪ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಚಪ್ಪಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ಥರನಿದ್ದೇ ಇದೆ'' ಎಂದ. ಸಂತಾನ ನಿದ್ದೆ ಹಾರಿಹೋಯಿತು. ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ''ಶರ್ಟ್ ಯಾವ ಬಣ್ಣ?'' ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಬಂತಾ ''ಕೆಂಪು'' ಎಂದೊಡನೆ ಸಂತಾನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆದರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಆತನದ್ದೂ ಕೆಂಪು ಶರ್ಟ್!

ತುಂಬಾ ಯೋಚಿಸಿ ''ದಾಡಿ ಇದೆಯಾ?'' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಬಂತಾ ''ಇದೆ'' ಎಂದ. ಸಂತಾ ಸಮಾಧಾನದ ಉಸಿರು ಬಿಟ್ಟು, ''ಹಾಗಾದರೆ ಹೆದರಬೇಡ, ನಾನು ನಿನ್ನೆ ತಾನೇ ಪೂರ್ತಿ ದಾಡಿ ಶೇವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ನಾನಲ್ಲ!'' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಫೋನಿಟ್ಟ.

ಹಿಗ್ಗು

ವೆಂಕಟೇಶ್: ''ಈ ಸಲದ ಯುಗಾದಿಗೆ ನನ್ನ ಅತ್ತೆಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯ ಚೆಕ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.''

ನಾಗೇಶ್: ''ನಿನ್ನ ಅಕೌಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡೇ ಇಲ್ವಲ್ಲ?''

ವೆಂಕಟೇಶ್: ''ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇನಂತೆ, ನನ್ನ ಅತ್ತೆ ಮಹಾ ಜಿಪುಣಿ. ಚೆಕ್‌ನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಹಾಕದೆ ಚೆಕ್ ನೋಡಿಯೇ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ!''

ಪ್ರೇಮ

ಪ್ರಿಯತಮ: ''ಪ್ರೀಯೆ, ನಾನು ನಿನಗಾಗಿ ಸಾಯಲೂ ಸಿದ್ಧ.''

ಪ್ರಿಯತಮೆ: ''ನಿನ್ನದು ಬರೀ ಬಾಯಿ ಮಾತು. ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲಾರೆಯಾ!?''

ಮೆಚ್ಚುಗೆ

ಗೀತಾ : ''ಅವನಲ್ಲಿ ನೀನು ಅತಿಯಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಯಾವುದು?''

ಗಿರಿಜಾ: ''ಅವನ ಪಾಸ್‌ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿದ್ದ ಕೊನೆಯ ಸಾಲಿನ ಅಂಕಿಗಳು ಕಣೇ!''

ಸ್ವದೇಶೀ ಜಾಗರಣ ಮಂಚ್ WTOದಿಂದ ಕೃಷಿ ಹೊರಕ್ಕೆ

ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ನವೆಂಬರ್ ೧೯ ಮತ್ತು ೨೦ ರಂದು ನಡೆದ 'ಸ್ವದೇಶೀ ಜಾಗರಣ ಮಂಚ್'ನ ಏಳನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಎರಡು ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನಾಹುತಗಳು ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯದು, ವಿಶ್ವವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದ ಭಾರತೀಯ ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕುರಿತಾಗಿದೆ. ಇವೆರಡು ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ.

ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ–ಗತಿಗಳು

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಸರಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಧೋರಣೆಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿದೇಶೀ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೋಷಣೆಗೆ ನಾವು ಗುರುಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ೬೫ ಶೇಕಡಾ ಜನರ ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿರುವ ಕೃಷಿಗೆ ಇಂದು ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶವು ದೀಪಾವಳಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅನೇಕ ರೈತರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ, ಲಾಭ–ಗಿಟ್ಟಿಸದ ಬೆಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬೀಜಗಳ ಮಸೂದೆ–೨೦೦೪, ರೈತರ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡಿ, ಅವನ್ನು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವುದು.

ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಸರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ತಳಹದಿ ದುರ್ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ಅರೆಕುಶಲ ಮತ್ತು ಕುಶಲ ಜನ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರು.

ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ವಿದೇಶೀಯರ ಕೈಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಒಡೆತನವಿಲ್ಲದೆ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದಾರ ಹೂಡಿಕೆ–ಹಿಂತೆಗೆತ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ವಿದೇಶೀ ಹಿಡಿತ ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ಮೇಲೆ ಬಹು ದೂರಗಾಮಿ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗಲಿವೆ. ದೂರ ಸಂಪರ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ೭೪ ಶೇಕಡಾಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವ ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆಗೆ ಅಪಾಯವುಂಟಾದೀತು.

ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೇ, ಜನರು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೇ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಆರ್ಥಿಕ ಧೋರಮೆ ಹೊಂದಿದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು.

ಆದ್ದರಿಂದ, ಸ್ವ. ಜಾ. ಮಂ. ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ:

೧. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಯಸ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.

೨. ಬೀಜಮಸೂದೆ–೨೦೦೪ನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಬೀಜ ಕಾಯದೆ ೧೯೬೬ ಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.

೩. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಯ (ಎಪಿಎಂಸಿ) ಕಾಯದೆಯ ರೈತವಿರೋಧಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು.

೪. ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಾರದು.

೫. ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಮಸೂದೆಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತುಗಳಿಗೆ ಅವರದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಭಾರತೀಯ ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಅಗತ್ಯ

ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಟಿ. ಒ. ಆಡಳಿತದ ಎರಡನೇ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಅದರ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಅಸಮಾನತೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದು, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ನೆಪದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತ ಬರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಐ. ಎಂ. ಎಫ್. ಹಾಗೂ 'ಅಂಕ್ಟಾಡ್' ನಂತರ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ಸಂಘಟನೆಗಳ ವರದಿಗಳಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಏಕವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ಎದ್ದುನಿಂತು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲೆಯೇ ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರಹಾರವೆಸಗುತ್ತಿರುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು, ಮುಂಬರುವ ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಟಿ. ಒ. ದ ಹಾಂಕಾಂಗ್ ಮಿನಿಸ್ಟೀರಿಯಲ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸದವಕಾಶವಾಗಿದೆ.

ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಐರೋಪ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯು ಧಾರಾಳ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಮತ್ತು ಅಗ್ಗದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹರಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ದೇಶಾದ್ಯಂತ ರೈತರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಹಾಂಕಾಂಗ್ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತಾವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಗೂ ಸಿಲುಕಬಾರದು. ಬದಲಾಗಿ, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಟಿ. ಒ. ಮಾತುಕತೆಗಳಿಂದ ಹೊರಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಭಾರತ ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವ. ಜಾ. ಮಂ. ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ–

೧. ಹಾಂಕಾಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಆಗ್ರಹಿಸಬೇಕು– ಅ) ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳು ಎಲ್ಲ ಕೃಷಿ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳನ್ನೂ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಡಬ್ಲ್ಯೂಟಿಒ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

೨. ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ವಿಷಯಸೂಚಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳು ನೀಡಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಭರವಸೆಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಭಾರತ ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕು. (ಆಧಾರ)